

Стаття 14. Земля є основним національним багатством, що перебуває під особливою охороною держави. Право власності на землю гарантується. Це право набувається і реалізується громадянами, юридичними особами та державою виключно відповідно до закону.

Конституція України.

Кожен регіон і кожна область України всі 30 років, що минули від 1991-го, закладають цеглинки в розбудову нашої Незалежності. Не є винятком і Луганщина — найвіддаленіша на схід від столиці область, історія якої вміщує як великі перемоги, так і болючі втрати.

«Не кожен рік пов'язаний з успіхом, та ми повертаємо регіону провідні позиції»

Якщо відверто, не можемо сказати, що за роки Незалежності розвиток Луганщини був стрімкішим за інші регіони. Періодами область фінансувалася за залишковим принципом, часом державні кошти «розчинялися» десь по дорозі. Тобто місцеві жителі відсутніх інвестицій не спостерігали.

Коли я два роки тому, очоливши область, повернувся до міста, де народився, одразу прийняв рішення, де і в яких напрямах потрібні зміни. Місцева влада перебувала в затяжній стагнації та не поспішала займатися відновленням території.

Тому рішення глави держави стосовно запровадження місцевих військово-цивільних адміністрацій було своєчасним та обгрунтованим. Це дало змогу не тільки стабілізувати політичну ситуацію в регіоні, а й пришвидшити процес прийняття рішень. Бо в ситуації, коли через війну Луганщина зазнає економічних втрат (майже всі промислові

підприємства залишилися на окупованій частині), гроші, які надходять з держбюджету, треба використовувати ефективно і швидко, що сьогодні й відбувається.

Відліком змін у регіоні став 2020 рік — у загальному рейтингу показників со-

ціально-економічного розвитку наша область піднялася з 25-го на 20-те місце.

Загалом за ці два роки ми відновили доріг та мостів у чотири рази більше, ніж за останні десять років. Триває масштабна реконструкція шкіл, дитсадків і лікарень першої та другої ланки. Війна вже не лякає інвесторів. Міжнародні донори допомагають розпочати будівництво вкрай необхідної для країни залізничної гілки та реконструюють Попаснянський водоканал, який постачає воду жителям окупованих територій. Значні кошти спрямовано в агропромисловий сектор.

До 30-річчя Незалежності запрацює стратегічно важлива телевежа заввишки 150 метрів, яка транслюватиме сигнал українських телерадіомовників 200 тисячам жителів непідконтрольних територій Луганщини та Донеччини. Це вже друга вежа, побудована в області за останні п'ять років.

Та головним завданням Президента України є мир, для досягнення якого

впродовж 2020—2021 років багато чого зроблено на міжнародному рівні.

Не менш важливо, щоб жителі окупованих територій бачили рушійні зміни на підконтрольній частині Луганщини. Сьогодні, перетнувши КПВВ, вони завітають до комфортного ЦНАПу, отримають якісні послуги в банку чи сучасну медичну допомогу в лікарні. А вже завтра розповідатимуть про європейський рівень обслуговування своїм сусідам та родичам у Кадіївці чи Сорокиному. І рано чи пізно вони переконаються, що в нас набагато краще.

Це вагомий крок до повернення міст та сіл, а головне — людей. Упевнений, настане час, коли область об'єднається, й ми зустрінемо річницю Незалежності на головній площі Луганська!

Сергій ГАЙДАЙ,
голова Луганської обласної державної адміністрації — керівник обласної військово-цивільної адміністрації.

Школа гартування захисників

У 1993 році було створено Луганський обласний ліцей з посиленою військово-фізичною підготовкою «Кадетський корпус імені героїв Молодої гвардії».

Після захоплення Луганська російськими окупаційними військами Луганський обласний ліцей «Кадетський корпус імені героїв Молодої гвардії» було переміщено до міста Кременна.

У травні 2021 року на стадіоні Луганського обласного ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою «Кадетський корпус імені героїв Молодої гвардії» відбулися урочистості з нагоди 24-го випуску кадетів, які завершили курс навчання у закладі.

Усі 104 випускники пройшли фахову підготовку й тепер готові до здобуття вищої освіти в навчальних закладах сектору оборони і національної безпеки.

Урочистим маршем крокують курсанти Луганського обласного ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою «Кадетський корпус імені героїв Молодої гвардії».

Фото прес-служби Луганської ОДА.

Від училища міліції до провідного вишу

20 травня 1993 року постановою Кабінету Міністрів України № 362 у Луганську створено училище міліції МВС України, яке згодом було реорганізовано на Луганський інститут внутрішніх справ (1994 рік), Луганський інститут внутрішніх справ імені 10-річчя незалежності України (2001 рік), Луганську академію внутрішніх справ імені 10-річчя незалежності України (2002 рік), Луганський університет внутрішніх справ (2005 рік).

Засновником ВНЗ, його творцем був член-кореспондент Академії правових наук України, доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, генерал-полковник міліції Едуард Дідоренко. Він був ректором університету від дня створення й до своєї смерті 1 вересня 2007 року. 11 вересня 2007-го розпорядженням Кабінету Міністрів України № 729-р університету присвоєно ім'я його засновника.

Під керівництвом Е. О. Дідоренка було сформовано і зцементовано професорсько-викладацький склад, 80% якого — це спеціалісти найвищої кваліфікації.

У 2002 році відбувся перший випуск у навчальному закладі. 3 21 вересня 2007-го ВНЗ очолив вихованець і послідовник Е. О. Дідоренка доктор юридичних наук, професор Віталій Комарницький.

3 жовтня 2016 року Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка здійснює свою діяльність у Северодонецьку.

Фото з сайту <https://mvs.gov.ua>

2014 рік став переламним у житті навчального закладу. Передислокація до Сум стала для навчального закладу серйозним випробуванням на міцність, патріотизм та профпридатність.

У жовтні 2016-го відповідно до наказу МВС «Про тимчасову передислокацію ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка» університет повернувся на рідну Луганщину в Северодонецьк, де наразі здійснює свою освітню діяльність. Під керівництвом ректора Віталія Комарницького виш продовжує закладені традиції та залишається провідним державним вищим навчальним закладом із специфічними умовами навчання.

Розпочав діяльність Попаснянський вагоноремонтний завод

Із грудня 2007 року розпочав свою діяльність Попаснянський вагоноремонтний завод — досить молоде залізничне високотехнологічне підприємство з виробництва та ремонту вантажного рухомого складу залізничного шляху. З цією метою було укладено договір оренди цілісного майнового комплексу з Регіональним відділенням Фонду державного майна в Луганській області.

На цей час на заводі опановано повний цикл виробництва з виготовлення і ремонту піввагонів. Завод спеціалізується на капітальному, поточному та деповському ремонті вантажних вагонів.

Продукція підприємства сертифікована в системі УкрСЕПРО (напіввагони, візки двовісні, колісні пари, осі чистові вагонні тощо).

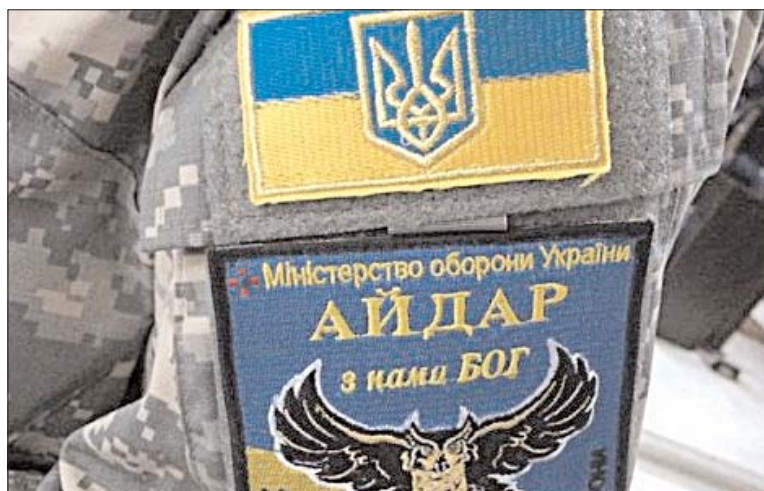
У Попаснянському ВРЗ діє система менеджменту якості ISO 9001: 2008.

У виробничому цеху Попаснянського вагоноремонтного заводу.

Фото з сайту <https://popasnaya.city>

Створено штурмовий батальйон «Айдар»

У травні 2014 року під час російсько-української війни створено 24-й окремий штурмовий батальйон «Айдар» (24 ОШБ, в/ч А3488, пп В2950) — штурмовий батальйон Сухопутних військ Збройних Сил України. Його було сформовано як добровольчий 24-й батальйон територіальної оборони «Айдар», підпорядкований Міністерству оборони України. Діє в Луганщині в складі підрозділів АТО, виконуючи завдання із захисту територіальної цілісності України. Своєю назву отримав на честь річки Айдар, на берегах якої відбувся перший бій формування.

Ініціатор створення й перший комбат «Айдару» — сотник Самооборони Євромайдану, підполковник Сергій Мельничук.

22 травня 2014 року в Старобільську відбулася перша операція батальйону «Айдар». Група добровольців з Луганська, Ровеньків, Антрацита й патріотів з інших регіонів України розгромила і взяла в полон бан-

ду російських найманців, яка впродовж кількох днів блокувала пересування української військової техніки в бік Луганська.

Девізом батальйону «Айдар» з перших днів були слова: «Ми прийшли перемогти і розійтися по домівках!». Згодом на наших вівках з'явився новий девіз: «З нами Бог».

Фото з сайту <https://cheline.com.ua>

Буремний 2014-й: героїзм у годину випробувань

Упродовж березня-травня 2014 року в багатьох містах східних, центральних та південних регіонів України відбулася серія мітингів і акцій, що отримала назву «руська весна». Сепаратистські прояви активізувалися на тлі подій Революції Гідності й одночасного процесу встановлення Росією контролю над Кримом. Акції, що спалахнули також і в Луганську, відбувалися під російськими прапорами й проросійськими гаслами, а їхні учасники висували чимало різних вимог — від «переходу до федеративного устрою України» до закликів «розділення території України» й повторення «кримського сценарію» з «входженням до складу Росії». У виступах брали участь як місцеві жителі, так і привезені з Росії активісти. У Луганській області найбільші мітинги відбулися в обласному центрі. Акції часто переростали в сутички з проукраїнськими мітингами, що тривали в містах у той самий час під проєвропейськими гаслами та на підтримку територіальної цілісності України.

Перше брязкання зброєю «рашистів»

16 березня, одночасно з проведенням Росією референдуму в Криму, у мережі з'явилися повідомлення від проросійських бойовиків про готовність почати війну у разі «погрозу на адресу південного сходу» й ультиматум про виведення українських військових формувань і техніки з «іхньої території». Кількома днями пізніше російське ЗМІ опублікувало інтерв'ю бойовиків, які назвалися «координаційним штабом Луганської області», де бойовики заявили про готовність виставити 20 тисяч озброєних чоловіків і наполягали на отриманні «федеративного статусу» області й проведенні референдуму, де вирішуватиметься питання «входження Луганської області до складу РФ чи можливість залишитися частиною України».

На початку квітня 2014 року проросійські сили суттєво загострили ситуацію: 6 квітня ними було захоплено будівлю СБУ в Луганську. 7–27 квітня, схоже до «кримському сценарію», було проголошено низку «народних республік», і 27 квітня — одну з них, так звану «Луганську народну республіку».

15 травня 2014 року Генеральною прокуратурою України ці бандформування було кваліфіковано як терористичні організації, які насильницько-збройним шляхом здійснюють терор на сході України.

Перші засідки й атаки травня-червня

22 травня 2014 року проросійські сили здійснили напад на українських військовослужбовців біля Рубіжного, де в засідку терористів потрапила 30-та механізована бригада Збройних Сил України, яка рухалась через міст. Бойовики перебували на обладнаних позиціях на березі річки Сі-

верський Донець та атакували колону. Унаслідок сутички загинуло троє військових, ще п'ятеро було важко поранено.

Опівночі 2 червня приблизно 100 проросійських терористів почали штурм Луганської прикордонної застави, розташованої на околиці спального району міста, у кварталі Мирний. Українським прикордонникам надавала підтримку армійська авіація на гелікоптерах та літаки Повітряних сил ЗСУ. Після дводенної облоги, станом на 4 червня, будівлю та територію застави було захоплено.

2 червня вдень у центрі Луганська біля будівлі Луганської обласної державної адміністрації пролунала серія вибухів, унаслідок яких загинуло восьмеро та поранено 28 осіб.

Сутички під Металістом і біля Станції Луганської

17 червня в районі селища Металіст (Слов'янськ-Сербський район), за 10 кілометрів від Луганська, проросійські бойовики із засідки перехресним вогнем із великокаліберної зброї атакували колону Збройних Сил України. Унаслідок 20-годинної сутички загинули 16 військовослужбовців 128-ї окремої гірсько-піхотної бригади, 80-ї окремої аеромобільної бригади 13-го армійського корпусу Збройних Сил України та батальйону територіальної оборони України «Айдар». Опівдні наступного дня силами АТО за підкріплення окремих підрозділів Національної гвардії України територія селища була повністю очищена від проросійських бойовиків, знищено кілька їхніх блокпостів та дві амфібії.

18 червня біля Станції Луганської, у районі ринку села Макарове, проросійськими бойовиками було обстріляно підрозділи ЗСУ. Під час збройного протистояння російськими найманцями було атаковано український танк Т-64Б. Двоє військовослужбовців екіпажу загинули.

Визволення Лисичансько-Северодонецької агломерації

19 липня 2014 року силами Національної гвардії та Збройних Сил України розпочато спільну операцію з визволення стратегічно важливого транспортного вузла Лисичансько-Северодонецької агломерації. За два дні українські силовики розгорнули вогневі позиції в передмістях Попасної, Рубіжного і Северодонецька, а вже 21 липня одночасно з трьох боків розпочали військову атаку по замкнених у кільце проросійських бойовиках в окупованих населених пунктах агломерації. Попри потужний опір, чинений професійно підготовленими російськими спецпризначеннями, активне використання бойовиками житлової інфраструктури як щита, а вузьких ділянок транспортних комунікацій

міста й багатоквартирних будинків як вогневих точок для здійснення обстрілів, 22 липня українські військові успішно знешкодили противника та з мінімальними руйнуваннями відновили контроль над Кремінною, Попасною, Рубіжним і Северодонецьком, а наступного дня — над Новодружеськом, Привіллям та зайняли північні райони міста Лисичанська. З початком бойових дій у Лисичанську, схоже до подій під Слов'янськом, активізувалися панічні спроби втечі з оточеного міста бойовиків на бронетехніці в супроводі шквального вогню з власних РСЗВ «Град» по міських житлових кварталах та одночасним знищенням мостів і шляхопроводів на своєму шляху. 24 липня зведени підрозділи Національної гвардії та Збройних Сил України завдали остаточного нищівного удару по сконцентрованих залишках проросійських бойовиків, і ввечері того самого дня місто було повністю визволено від озброєних терористів. Контроль над усіма міськими спорудами відновлено, а завдяки створеному навколо Лисичанська вогневому мішку ворожу техніку та майже 35 озброєних осіб, здебільшого кавказців, нейтралізовано.

Облога Луганська й бої за Щастя

2 липня 2014 року бої точилися на околицях Луганська, а в самому місті відбувалося переміщення терористів із військовою технікою та заняття ними позицій для обстрілу з ПЗРК у різних районах міста. 3 липня бої точилися на краю Луганська, удари по бойовиках здійснювалися з міста Олександрівська, селища Металіст, які перебували під контролем українських військових, а також зі Станції Луганської. Увечері 4 липня бойовики обстрілювали східний район Луганська Велика Вергунка та смт Станція Луганська, розмістивши бойову техніку в житлових районах міста.

3 липня українські військові продовжували вести бої за місто Краснадон.

Атаки на українсько-російському кордоні

У липні активізувалися бої на українсько-російському кордоні. 4 липня 2014 року блокпост українських десантників поблизу села Дякове Антрацитівського району на Луганщині було атаковано безпілотним апаратом, з якого скинуто гранату. У ніч з 10 на 11 липня 2014-го біля українського населеного пункту Зеленопілля з Росії — міст Гуково та Куйбишево — було обстріляно з реактивної системи залпового вогню «Град» базовий табір тактичної групи «КОРДОН» ЗСУ, НГУ, ДПСУ, до якої входили 24-та механізована, 72-га механізована та 79-та аеромобільна бригади.

ХРОНІКА

1992 рік — у Луганській області створено управління Служби безпеки України.

1992 рік — вихід першого номера газети «Голос Донбасса» у Луганську.

1992 рік — сформовано Луганський прикордонний загін Держприкордонслужби України.

1993 рік — створено Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка.

1994 рік — на вулицях Луганська з'явився перший український трамвай ЛТ-10 виробничого об'єднання «Луганськтепловоз».

1995 рік — відкрито Луганську естакаду — транспортну розв'язку, яка з'єднує залізничний вокзал з центром міста.

1995 рік — створено Державну акціонерну енергопостачальну компанію (ДАЕК) «Луганськобленерго».

1997 рік — введення в експлуатацію Луганською міською телефонною мережею об'єднання «Укртелеком» транспортног вузла Інтернету.

1997 рік — у Луганську створено регіональну рятувальну службу медицини катастроф.

1998 рік — затверджено прапор Луганської області.

1998 рік — на базі Луганського державного педагогічного інституту ім. Тараса Шевченка створено Луганський державний педагогічний університет ім. Тараса Шевченка.

1998 рік — затверджено герб Луганської області.

1998 рік — перший дизель-поїзд приміського сполучення виробництва ХК «Луганськтепловоз» здійснив демонстраційну подорож від заводу до станції Кондрашевська.

1999 рік — на території Білокуракинського району створено екологічний заповідник «Лісова перлина» площею три тисячі гектарів, що допомагає зберегти унікальні для східної України ландшафти, рослинний та тваринний світ.

1999 рік — на ХК «Луганськтепловоз» розпочато виготовлення першого українського швидкісного пасажирського тепловоза.

2000 рік — введення в експлуатацію двох цифрових телефонних станцій за сучасними технологіями та відкриття обласного сервісного центру «Укртелеком» у Луганську.

2000 рік — введення в дію установки з утилізації відходів цинкового виробництва на Луганському трубному заводі.

2002 рік — на півдні Луганської області відкрито розсипне родовище золота.

2002 рік — у Луганську відкрилася I Міжнародна універсальна виставка «Східна брама України».

2003 рік — на підставі рішення Луганської обласної ради № 10/2 від 22 жовтня в селищі Мілове створено Луганський обласний козацький кінний театр.

2004 рік — створення музею Луганської філії електротранспорту Ват «Укртелеком».

2007 рік — створено Попаснянський вагоноремонтний завод.

2014 рік — початок російської агресії на сході України.

2014 рік — створено батальйон поліції «Луганськ-1», який з 2020 року носить ім'я Героя України Сергія Губанова.

2014 рік — створено 24-й окремий штурмовий батальйон «Айдар».

2016 рік — створено 15-ту окрему механізовану бригаду (15 ОМБр, в/ч А0610) — з'єднання механізованих військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Бригада існувала у 1992–2004 роках і була вдруге сформована в 2016-му.

2020 рік — відкриття музею Пенсійного фонду України в Луганській області.